

II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

**ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

24-25 КВІТНЯ 2025 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

24-25 квітня 2025 р.

Одеса, 2025

УДК: 378:[37+7]:001.895
Ш87

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 16 від 29.05.2025 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 24-25 квітня
2025 року. Одеса: Університет Ушинського, 2025. 194 с.

До збірника увійшли матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 24-25 квітня 2025 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2025
© Колектив авторів, 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

7

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Artemieva I.

METHODS AND MEANS OF FORMING PROFESSIONAL SELF-AWARENESS

8

Борисова Т. М.

ДИЗАЙН-ЕРГОНОМІЧНА СКЛАДОВА ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

11

Боярський А. С., Колесова О. А.

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕЙКЕРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС
ВИКЛАДАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗЗСО

15

Боярський М. М., Савчук О. П.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У
ПРОЄКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

19

Бредньова В. П.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ
ГРАФІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТВОРЧИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

23

Butenko O., Strautman L.

THE ROLE OF VISUAL COMMUNICATION AND GRAPHIC
LITERACY IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF DESIGNERS

26

Веремчук В. С.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ В
ВИЩІЙ ЮРИДИЧНІЙ ОСВІТІ

29

Гончаренко Н. Л.

ВИКОРИСТАННЯ БІБЛІОТЕКАРЕМ ОНЛАЙН-ЕКСКУРСІЙ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

32

Зоря О. М., Цина В. І.

МЕТОДИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОВОЛОДІННІ
МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ПРИЙОМАМИ ВНУТРІШНЬОГО
БАЧЕННЯ ОБРАЗІВ, КОМБІНАЦІЯМИ ІМПРОВІЗАЦІЙНИХ
МОЖЛИВОСТЕЙ СПІЛКУВАННЯ У ВЗАЄМОДІЇ

35

Льїнський І. О., Савчук О. П.

ВПЛИВ УРОКІВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ
НАВИЧОК УЧНІВ

38

ДИЗАЙН-ЕРГОНОМІЧНА СКЛАДОВА ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Борисова Тетяна Миколаївна

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри професійної освіти та дизайну

Полтавського національного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна

Ключові слова: ергодизайн, дизайн-проєктування, професійна освіта, ергономічні вимоги до проєктної діяльності, дизайн-проєктна діяльність учнів закладів професійної освіти.

Ергономічна складова в дизайні – це не додатковий елемент, а необхідна умова якісної професійної підготовки. Вона формує в учнів повагу до користувача, увагу до деталей, відповідальність за результат. Тому інтеграція дизайн-ергономічних аспектів у проєктну діяльність учнів закладів професійно-технічної освіти є стратегічно важливим кроком у формуванні освіченого, практично-орієнтованого, творчого спеціаліста нового покоління.

Все частіше на різних етапах професійної підготовки працівників різних творчих професій доводиться враховувати дизайн-ергономічні аспекти проєктування як виробів, так і організації виробничої діяльності та залучати учнів закладів професійно-технічної освіти до проєктної професійної діяльності. У сучасних умовах розвитку професійної освіти актуальності набуває формування в учнів не лише професійних умінь, а й дизайнерського мислення. Проєктна діяльність у навчальному процесі закладів професійно-технічної освіти відкриває широкі можливості для розвитку творчості, критичного мислення та практичних компетентностей.

Сучасна освіта все більше орієнтується на компетентнісний підхід, який передбачає не лише засвоєння знань, а й розвиток навичок аналізу, планування, прийняття рішень, командної роботи, відповідальності за результат. Саме проєктна діяльність створює умови для формування цих навичок. Проєктну діяльність учнів можна визнати однією з найефективніших форм організації навчального процесу в закладах професійно-технічної освіти, що дозволяє поєднувати теоретичні знання з практичними вміннями та формувати

у здобувачів освіти цілісний підхід до виконання творчих і професійних завдань.

У ході реалізації проєктів учні розвивають креативність і професійну ініціативу; навчаються працювати в реальних або наближених до реальних умовах; опановують етапи технологічного процесу – від ідеї до виготовлення та презентації продукту; формують естетичний смак, увагу до деталей, навички планування та самооцінки. Кожен з етапів проєктної діяльності сприяє розвитку проєктного мислення, вміння прогнозувати результат і бачити зв'язок між функцією, формою та естетикою.

Дизайн-проєктна діяльність не лише підвищує якість фахової підготовки, а й сприяє: розвитку м'яких навичок (soft skills); формуванню самостійності та самопрезентації; стимулюванню кар'єрного росту та участі в професійних спільнотах; інтеграції учнів у сучасний ринок праці. У закладах професійної освіти проєкти можуть мати різну спрямованість:

- практико-орієнтовані (створення елементів інтер'єру, одягу, аксесуарів, предметів побуту);
- соціальні (участь у волонтерських ініціативах, створення інклюзивних чи екологічних виробів);
- культурно-мистецькі (проєкти, пов'язані з українською орнаменталістикою, традиціями тощо);
- стимуляційні та конкурсні (для участі в фахових конкурсах, виставках, хакатонах).

Однією з ключових складових якісного проєктування є ергономічний підхід. Ергономіка почала відігравати важливе значення в професійно-технічному навчанні, адже досліджує питання зручності, безпеки і ефективності взаємодії людини з предметним середовищем. В умовах професійної підготовки цей напрям дає змогу учням глибше зрозуміти, що виріб, деталь чи інтер'єр мають бути не лише естетично привабливими, а й зручними у використанні, адаптованими до потреб людини.

Ергономіка як ключовий чинник у дизайні забезпечує зручність, безпеку та ефективність взаємодії людини з об'єктами дизайну, що є основою якісного проєктування у будь-якій сфері – від меблів до інтерфейсів. Людиноцентричний підхід знаходиться у центрі сучасного дизайнпроєктування, адже проєктні рішення повинні

відповідати анатомічним, антропометричним і когнітивним характеристикам людини.

Ергономічні принципи не протиставляються візуальній привабливості, а навпаки доповнюють її, забезпечуючи комфортне і приємне користування продуктом, таким чином забезпечують баланс між естетичністю та функціональністю. У промисловому дизайні – це зручність форми і розміру предметів; в інтер'єрному – комфорт простору; у графічному – зрозумілість візуальної інформації; в UI/UX – інтуїтивна навігація та доступність.

Ергономічне моделювання та тестування формує гуманістичний і відповідальний підхід у проєктній діяльності. На етапі проєктування важливо використовувати 3D-моделі, макети, симуляції та прототипи, щоб перевірити ергономічні параметри ще до впровадження в реальне виробництво. Не менш важливим є зв'язок ергономіки з принципами сталого розвитку. Ергономічний дизайн сприяє довшому терміну експлуатації продуктів, зменшенню втоми та травматизму, що позитивно впливає як на людину, так і на середовище.

Інтеграція дизайну й ергономіки в проєктну діяльність сприяє розвитку у здобувачів освіти таких навичок як: аналіз потреб користувача; врахування антропометричних даних при проєктуванні; вибір матеріалів з урахуванням тактильності, безпечності, довговічності; вміння гармонійно поєднувати форму, функцію і комфорт. У процесі виготовлення виробів – чи то меблів, декоративних елементів, предметів побуту або одягу – учні мають опановувати базові ергономічні принципи: відповідність розмірів виробу до параметрів тіла користувача; фізичний комфорт і безпека під час використання; зрозумілість функції виробу; візуальна й емоційна привабливість; простота у догляді, транспортуванні, експлуатації. Таким чином, відбувається формування дизайн-компетентностей майбутніх робітників.

Проєктне мислення з опорою на дизайн-ергономічні вимоги може стати основою інноваційної проєктної діяльності у сфері професійної освіти. Залучення учнів до реальних або наближених до реальних дизайнерських завдань допомагає їм не лише вивчати ремесло, а й розуміти запити сучасного споживача, орієнтуватися в тенденціях сталого розвитку, інклюзивності, естетики простору. Це сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного мислити системно, етично та креативно.

Дизайн-проектна діяльність – це більше, ніж просто виконання навчального завдання. Це форма творчої самореалізації, підготовка до реального професійного життя, розвиток особистості через справу. Її системне впровадження у закладах професійної освіти є запорукою підготовки конкурентоспроможних, мислячих, соціально активних фахівців нового покоління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борисова Т. М. Особливості навчання учнів проєктування виробів з дотриманням дизайн-ергономічних вимог. *Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Полтава, 2022 р.) Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. С. 317-321.
2. Сьомкін В. Актуалізація ергономіки в контексті дизайн-діяльності. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2015. Вип. 2. С. 115-119.
3. Сьомкін Д., Сьомкін В. Ергодизайн як семантично обумовлена інтеграція дизайну і ергономіки. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. 2016. Вип. 36. С. 209-215.